

sosialurin

Nr. 16
Leygardagin
26. februar 1977
50. árgangur
Leysasøla 2,00 kr.

frælsi
javnaður
brøðralag

Jóhan Nielsen, javnaðar-flokkurin:

—Málini fyri Føroyar í fólkatinginum er jú avmarkað við lóg. Vit skulu viðgera tær føroysku lógir, sum koma niður. Öll henda talan um felagsmarknaðin er nakað, sum skal avgerast í Føroyum. Tað hava danir sagt frá sær. Tað eru bert sambandsmenn, sum vilja gera hetta til fólkatingsmál.

Tað sama kann ikki sigast um fiskimarksmálini. Hetta er eitt sera týðningarmikið mál, og tað skal so vítt sum tað uppiá nakran máta kann lata seg gera, avgerast av Føroya Landsstýri og Føroya Løgtingi.

Fólkatingsumboðið hjá javnaðarflokkinum vil samarbeiða við danska javnaðarflokkinn. Hetta er lættari. Við at vera saman við danska javnaðarflokkinum veit ein altíð, hvat fer fram í øllum førum.

Fleiri mál koma fyri í fólkatinginum í næstum. Eg ronki við at málið um einkjupensión kemur fyri, vit fara at samráðast um dagpeningaspurningin og um figgjan av sjúkrahúsbygging. Yvirhøvur so ræður tað um hjá mær at ansa eftir, tað ikki verður gjørdur mismunur. At teir ikki fáa nakað har niðri á tí sosiala ella skúlaøkinum ella á øðrum økjum, har teir hava skyldu til at geva okkum tað sama.

Fólkatingsvalið týsdagin

Tilsamans 7 listar hava stillað upp til fólkatingsvalið í Føroyum, sum verður týsdagin tann 1. mars. Hesi flokkar eru: Javnaðarflokkurin, Tjóðveldisflokkurin, Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin, Framburðsflokkurin, Sjálvstýrisflokkurin og ein uttanflokkalisti. Føroya Kommunistiski Flokkur hevur áður boðað frá, at hann ikki stillar upp hesa ferð. Hann bíðar til komandi løgtingsval.

Ít er at spáa. Men valið nú týsdagin kann geva broytingar. Orsøkin er tann, at tað eru tvær listasamgongur til hetta fólkatingsvalið. Fólkaflokkurin og uttanflokkalistið við Zacharias Wang á odda eru í listasamgongu. Møguleiki er fyri, at henda samgongan fær tann eina fólkatingsmannin. Tí við valið í 1975 hevði tjóðveldisflokkurin einans 500 atkvøður fleiri enn fólkaflokkurin. Her er so spurningurin, hvussu nógvar atkvøður uttanflokkalistið fær. Hin listasamgongan er millum sjálvstýrisflokkinn og framburðsflokkinn.

Vit hava í dag sett nøkrum av valevnunum til fólkatingsvalið ein spurning. Tianverri eydnaðist tað okkum ikki at fáa fatur á nøkrum av valevnunum á uttanflokkalistanum. Spurningurin ljóðar soleiðis: Verður tú valdur í fólkatingið, hvat mál heldur tú hevur størst týðning fyri Føroyar at taka upp í fólkatinginum?

Kjartan Mohr, framburðsflokkurin:

—Tað er so greitt. Tað eru uttanríkismálini, sum nú standa fyri durum. Tað eru uttanríkismálini, hvar vit hava okkara ávirkan á donsku stjórnina, serstakliga statsministerie og uttanríkisministerie.

Spurningurin er, um vit havna innan fyri EF ella vit kunnu standa uttan fyri og kunnu fáa ein status fyri okkum sjálvar.

Føroyar eru á einum tilíku dilemma í løtuni, at vit krevja til at hava eitt umboð niðri á fólkatingi, sum kann tosa okkara sak.

Nú kann tað vera nokk við tí at arbeiða innan fyri ein ávísan danskan flokk

Ovi Mikkelsen, tjóðveldisflokkurin:

—Tað er fyrst og fremst undirgrundin. Vit eiga at halda okkum uttan fyri EF, og vit eiga at varðveita okkara fiskirættindi.

Føroyski fólkatingsmaðurin skal ikki luttaka í donskum lokalpolitikki, líka so lítið sum vit briggja okkum um, at teir blanda seg uppi okkara viðurskipti. Hann eigur at taka sær av føroyskum áhugamálum og gera vart við, at viðurskiptini eru ymisk landanna millum. Lógir, sum hóska í Danmark, eru ikki altíð hóskaði her hjá okkum, og tað vilja vit gera vart við í fólkatinginum.

Jógvan Sundstein, fólkaflokkurin:

—Eg meti, at tað, sum hevur størst týðning fyri føroyska fólkatingsmannin undir galdandi lóg, er, at hann arbeiðir á tann hátt, at hann fyrst og fremst upplýsir um tey føroysku viðurskiptini fyri teimum donsku politikkarunum.

At hann harnæst í øllum viðurskiptum, sum viðvíkja Føroyar, arbeiðir á tann hátt, at hann umboðar tann politiska meirilutan í Føroyum. Sjálvut um hann persónliga skuldi verið í minniluta.

Eg meini, at ein føroyskur fólkatingsmaður ikki skal arbeiða innan fyri teir donsku flokkarnar.

Pauli Ellefsen, sambandsflokkurin:

—Fólkatingsarbeiðið hjá føroysku umboðunum fevur stutt og greitt um at røkja tey mál, vit hava í felag við restina av ríkinum.

Okkara umboð hava fullan rætt til og eiga at viðgera og ávirka gongdina innan hesi felagsmál. Hinvegin eiga vit ikki at blanda okkum uppi loysnir av málum, sum fyri danir eru sermál.

Tað týðningarmesta arbeiði verður at varðveita okkara rættindi innan ríkisfelagsskapin og gera nýtslu av teimum. Samstundis um ansað verður eftir, at vit føroyingar framvegis hava fult tamarhald á gongdini her heima.

Sambandsmenn hava verið limir av vinstra, men tá var tað soleiðis, at teir gjørdu tað í tingbólkinum fyri at koma í nevndir. Vit hava altíð havt og hava vinstra, sum vinarflokk, men vit vilja ikki frammánundan siga, at vit ganga inn fyri tí, sum vinstra gongur inn fyri.

Reint praktiskt vil eg meta, um sambandsflokkurin fekk ein mann valdan, at vit høvdu arbeiðt saman við teimum, men vit eru ikki vinstramenn. Vit hava vinstra sum vinarflokk. Vit eru sambandsflokkurin, og hann er rótføroyskur.